

под турска власт, още повече пречките пред нея да съдейства на българското освободително движение. П.Хитов не е можел да забрави това, когато младите революционери изтъквали като благоприятен аргумент за незабавно въстание в България наивно оптимистичните си очаквания, че Сърбия скоро ще обяви война на Турция, което ще улесни веднага въоръжената борба на българите. Това станало обаче възможно цяла година по-късно, но Портата и войските ѝ бързо се справили със съпротивата на Сърбия, присъединилите се към нея Черна Гора и доброволците от южнославянските страни, включително и от България. Така че в постоянния си скептицизъм спрямо очакваната помощ от сръбското правителство П.Хитов се оказал и този път на реалистични политически позиции.

П.Хитов се срещнал и с други съмнителни и вредни прояви на инициаторите за БРК и за въстанието. Подготовката и провеждането на учредителното събрание на БРК на 12.VIII.1875 г. било съпътствано от редица мистификации и фалшификации, една от които била, че Каравелов изобщо е против българско въстание. Това твърдение било разпространявано от Ив.Драсов и други, макар Каравелов и К.Цанков изрично да заявили при среща именно с Драсов, че при възникналата революционна ситуация трябва да се подготви въстание и в България. За разлика от младите революционери обаче те не се предоверявали на оптимистичните слухове, а настоявали, че най-напред трябва да се проучи реалното положение в Херцеговина и изобщо в сръбските области и се извърши подготовка, но да не се прибързва с решения за незабавни действия.

Тази позиция на двамата ръководители на Букурещкия централен комитет била пренебрегната, а тя съвпадала и с вижданията на П.Хитов. От изворите не е ясно кога „младите“ са го запознали със своята версия за мнението на групата на Каравелов. А споменатото съвпадение било напълно логично, защото Каравелов по-отдавна и още по-добре от Хитов познавал вътрешната противоречивост на официалната сръбска политика и неблагоприятните обстоятелства, които двойствеността ѝ по отношение на освободителните движения създавала за тях, и не само за българското, но и за тези в сръбските области под турска и австро-унгарска власт. Каравелов редовно се информирал по тези въпроси благодарение на широките си връзки със сръбската общественост и то от всички среди - революционни, либерални, консервативни; познавал и лично големи фигури от правителствата и опозицията и имал реалистично отношение към тях. Отрано той пръв отправял и публична критика срещу отрицателните страни от политиката на княжеството спрямо народните движения и, разбира се, най-много спрямо българите.⁷³

Високата оценка на Л.Каравелов за делото, ролята и личността на П.Хитов е достатъчно ясно доказана от това, че той издал спомените на войводата "Моето пътуване по Стара планина", което освен голямото значение на самия факт на популяризирането на неговата дейност, означавало и немалки материални и други затруднения за издателя, който печатал вестника на БРЦК и живеел при перманентен недостиг на средства. Но както при други полезни и необходими инициативи на Каравелов, политическите му противници от средите на "старите" и бившите дуали-